

పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం

హైదరాబాద్

పరీక్షల విభాగం, డిప్యూటీ ఎడ్యుకేషన్

ఎం. ఏ. ప్రీవియన్ సంస్కృతం పరీక్షలు, 2010

పేపర్-II : Sanskrit Drama

మార్కులు : 100

సమయం : 3 గంటలు

Note: Attempt all Questions. All Questions equal marks. Answers may be written in Sanskrit or Telugu or English. While answering in Sanskrit, Devanagari script should be used.

- I. प्रतिभागम् एकं श्लोकं स्वीकृत्य व्याख्यात - 2x10=20
Explain any one Sloka taking from one each part.
- a. 1. नीवाराः शुकगर्भकोटरमुखभ्रष्टास्तरुणामधः
प्रसिग्धाः कचिदिद्गुदीफलभिदः सूच्यन्त एवोपलाः ।
विखासोपगमादभिन्नगतयः शब्दं सहन्ते मृगा-
स्तोयाधारपथाश्च वल्कलशिखा निष्यन्दरेखाङ्कताः ॥
2. यात्येकतो-स्तशिखरं पतिरोषधीना-
माविष्कृतोऽरुणपुरस्सर एकतोऽर्कः ।
तेजोद्वयस्य युगपदव्यसनोदयाभ्याम् -
लोको नियम्यत इवात्मदशान्तरेषु ॥
- b. 1. उदयति हि शशाङ्गः कामिनी गण्डपाण्डुः
ग्रहगणपरिवारो राजमार्गप्रदीपः ।
तिमिरनिकरमध्ये रश्मयो यस्य गौराः
स्रतजल इव पङ्के क्षीरधाराः पतन्ति ॥
2. एता हसन्ति च रुदन्ति च वित्तहेतो -
विश्वासयन्ति पुरुषं न तु विश्वसन्ति ।
तस्मान्नरेण कुलशीलसमन्वितेन
वेश्याः श्मशानसुमना इव वर्जनीयाः ।

- II. दुष्यन्तस्य चरित्रचित्रणे कालिदासस्य चातुरीं निरूपयत । 20
Evaluate the greatness of Kalidasa in creating the character of Dushyanta.

अथवा or

अभिज्ञान शाकुन्तले कृतं चतुर्थांकस्य वैशिष्ट्यं विशदयत

Describe importance of 4th act of शाकुन्तलम्

- III मृच्छकटिके प्रतिबिम्बितं समाजचित्रणं वर्णयत । 20

Describe the Social conditions as depicted in मृच्छकटिकम्

अथवा or

वसन्तसेनायाः चरित्रचित्रणं लिखत ।

Describe the character of वसन्तसेना

- IV चत्वारि सप्रकरणं व्याख्यात । Annotate any four 4x5=20

1. हृदये गृह्यते नारी यदियं नास्ति गम्यताम्।
2. योऽपि स्वाभाविकदोषो न शक्यो वारयितुम् ।
3. अपण्डितास्ते पुरुषा मता मे ये स्त्रीषु च श्रीषु च विश्वसन्ति ।
4. दूरीकृताः खलु गुणैरुद्यानलता वनलताभिः।
5. दुःखानि नूनमतिमात्रमुदुस्सहानि ।
6. भावस्थिराणि जननान्तरसौहृदानि ।

- V a. दशरूपके प्रतिपादितरीत्या नाटकलक्षणानि विवृणुत - 10

Write the characteristics of नाटक based on Dasharupaka

अथवा or

दशरूपके प्रतिपादितरीत्या प्रहसनमधिकृत्य लिखत ।

Explain प्रहसनम् based on Dasharupaka

- b. द्वे अधिकृत्य लिखत । Write short notes on any two. 10

१. धीरोदात्तनायकः २. नायिकाभेदाः ३. सूत्रधारः ४. नान्दी